

“Samengevatte beschrijving van het gebed van de Profeet ﷺ”

Auteur: De grootgeleerde imaam

Sheikh Mohammad Naasir ud-Dien Al-Albaani

- moge Allaah hem genadig zijn -

Tekstboek ten behoeve van de conferentie te Amsterdam met:

de weledele geleerde, sheikh

prof. dr. Sulaymaan bin Saliem Allaah Ar-Ruhaili

- moge Allaah hem zegenen en behouden -

Vertaald door:

Mohamed Bendaoud

متن: "تلخيص صفة صلاة النبي ﷺ"

للإمام المحدث الشيخ محمد ناصر الدين الألباني -رحمه الله-

سيشرحه أثناء الدورة العلمية التي ستعقد في مدينة أمستردام الهولندية

فضيلة الشيخ الدكتور سليمان بن سليم الله الرحيلي -حفظه الله-

ترجمَ المتن إلى اللغة الهولندية:

أبو نور / محمد مصطفى بن داود

بسم الله الرحمن الرحيم

In de Naam van Allaah, de Meest Barmhartige, de Meest Genadevolle

إن الحمد لله، نحمده، ونستعينه، ونستغفره، ونعوذ بالله من شرور أنفسنا، ومن سيئات أعمالنا، من يهده الله فلا مضل له، ومن يضلل فلا هادي له. وأشهد أن لا إله إلا الله وحده لا شريك له، وأشهد أن محمداً عبده ورسوله.

Voorwaar, alle lof komt toe aan Allaah. Hem loven wij, en Hem vragen wij om hulp en vergeving. En wij zoeken onze toevlucht bij Allaah tegen de slechtheden van onze zielen, en tegen onze zondige daden. Wie door Allaah wordt geleid, kan door niemand tot dwaling worden gebracht. En wie Hij laat dwalen, kan door niemand worden geleid. En ik getuig dat er geen ware god is behalve Allaah alleen, zonder deelgenoot. En ik getuig dat Mohammad Zijn dienaar en boodschapper is.

أما بعد: فقد اقترح علي أكثر من أخ أو صديق أن أقوم بتلخيص كتابي: (صفة صلاة النبي ﷺ من التكبير إلى التسليم كأنك تراها)، واختصاره، وتقريب عبارته إلى عامة الناس. ولما رأيته اقتراحاً مباركاً، وكان موافقاً لما كان يجول في نفسي من زمن بعيد، شجعتني ذلك على أن أقتطع له قليلاً من وقتي المزدحم بكثير من الأعمال العلمية، فبادرتُ إلى تحقيقه حسب طاقتي وجهدي، سائلاً المولى سبحانه وتعالى أن يجعله خالصاً لوجهه، وينفع به إخواني المسلمين.

Vervolgens dit: Meerdere broeders en vrienden hebben mij voorgesteld om mijn boek: “Een beschrijving van het gebed van de Profeet ﷺ van begin tot eind alsof je het ziet” samen te vatten, en de betekenissen ervan toegankelijk te maken voor het algemene publiek. Aangezien ik dit een gezegend voorstel vond, en het overeenkwam met wat al sinds lange tijd in mijn binnenste omging, was dit een aanmoediging voor mij om er een beetje aan te besteden van mijn drukbezette tijd met wetenschappelijke projecten. Daarom heb ik het initiatief genomen om dit naar mijn capaciteit en draagkracht te verwezenlijken.

Ik vraag Allaah ﷻ om het zuiver voor Zijn Aangezicht te laten zijn, en om mijn moslimbroeders er baat bij te laten hebben.

وقد أوردتُ فيه بعضَ الفوائد الزائدة على (الصفة)، تنبهُتُ لها، واستحسنْتُ ذكرها في التلخيص، كما غُنيتُ عناية خاصة بشرح بعض الألفاظ الواردة في بعض الجمل الحديثية، أو الأذكار.

Ik heb er een aantal profijten aan toegevoegd die niet aanwezig zijn in het oorspronkelijke boek, die ik later heb opgemerkt en waarvan ik het de moeite waard vond om ze te noemen in de samenvatting. Bovendien heb ik speciale aandacht geschonken aan het uitleggen van bepaalde woorden die voorkomen in sommige overleveringen of gedenkingen.

وجعلتُ له عناوين رئيسة، وأخرى كثيرة جانبية توضيحية، وأوردتُ تحتها مسائل الكتاب بأرقام متسلسلة.

Ik heb het boek opgedeeld in hoofdstukken, met daaronder verhelderende titels. Daaronder heb ik de onderwerpen van het boek opgesomd, in een opeenvolgende nummering.

وصرحتُ بجانب كل مسألة بحكمها من ركن أو واجب، وما سكتُ عن بيان حكمه فهو من السنن، وبعضها قد يحتمل القول بالوجوب، والجزم بهذا أو ذاك ينافي التحقيق العلمي.

Van elk onderwerp heb ik de regelgeving aangeven: of het een pilaar of een verplichting is. Als ik geen regelgeving noem, dan is het een soennah. Terwijl sommige kwesties in aanmerking komen om verplicht te zijn, maar het stellig beweren van het ene of het andere is in strijd met wetenschappelijk onderzoek.

والركن: هو ما يتم به الشيء الذي هو فيه، ويلزم من عدمه بطلان ما هو ركنٌ فيه، كالركوع مثلاً في الصلاة، فهو ركنٌ فيها، يلزم من عدمه بطلانها.

Een **pilaar** is datgene waarmee iets waarvan het een onderdeel is tot verwezenlijking komt. Terwijl het ontbreken ervan betekent dat datgene waarvan het een pilaar vormt, ongeldig is. Zoals de buiging [rukoe'] in het gebed. Dat is een pilaar ervan. Het ontbreken ervan maakt het gebed ongeldig.

والشرط: كالركن إلا أنه يكون خارجاً عما هو شرط فيه، كالوضوء مثلاً في الصلاة، فلا تصح بدونه.

Een **voorwaarde** is als een pilaar, behalve dat het buiten datgene waarvan het een voorwaarde vormt, staat. Zoals de ablutie [wudoe'] voor het gebed. Het gebed is niet geldig als deze ontbreekt.

والواجب: هو ما ثبت الأمر به في الكتاب أو السنة، ولا دليل على ركنيته أو شرطيته، ويثاب فاعله. ويعاقب تاركه إلا لعذرٍ.

Een **verplichting** is iets waarvan vaststaat dat het is bevolen in de Qor'aan of de soennah, zonder dat er bewijs is dat het een pilaar of voorwaarde is. Wie het uitvoert, wordt beloond. Wie het nalaat, wordt gestraft, behalve als hij een excuus heeft.

ومثله (الفرض)، التفريق بينه وبين الواجب اصطلاحاً حادث لا دليل عليه.

Gelijk aan de verplichting [waadjib] is al-fardh. Het brengen van een onderscheid tussen deze twee termen is een vernieuwing waar geen bewijs voor is.

والسنة: ما واطب النبي ﷺ عليه من العبادات دائماً، أو غالباً. ولم يأمر به أمر إيجاب، ويثاب فاعلها، ولا يعاقب تاركها، ولا يعاتب.

De **soennah** is datgene wat de Profeet ﷺ aanhoudend heeft verricht aan aanbiddingen; altijd of meestal. Zonder dat hij dit verplichtend heeft bevolen. Wie het uitvoert, wordt beloond. Wie het nalaat, wordt niet gestraft noch wordt het hem verweten.

وأما الحديث الذي يذكره بعض المقلدين، معزواً إلى النبي ﷺ: (من ترك سنتي، لم تنله شفاعتي)، فلا أصل له عن رسول الله ﷺ. وما كان كذلك فلا يجوز نسبته إليه ﷺ؛ خشية التقول عليه. فقد قال ﷺ: (مَنْ قَالَ عَلِيٍّ مَا لَمْ أَقُلْ فَلْيَتَّبِعُوا مَقْعَدَهُ مِنَ النَّارِ).

Wat betreft de overlevering die wordt genoemd door sommige blinde volgers en die ze toeschrijven aan de Profeet ﷺ: “Wie mijn soennah nalaat, komt niet in aanmerking voor mijn bemiddeling”, deze uitspraak kan niet worden toegeschreven aan de Boodschapper van Allaah ﷺ.

Alles wat hieraan gelijk is, mag niet worden toegeschreven aan hem ﷺ, uit angst om iets over hem te verzinnen. Hij ﷺ heeft immers gezegd: “Wie over mij zegt wat ik niet heb gezegd, laat hij zich voorbereiden op zijn plek in het vuur.”

وإن من نافلة القول أن أذكر أنني لم ألتزم فيه -تبعاً لأصله- مذهباً معيناً من المذاهب الأربعة المتبعة. وإنما سلكت فيه مسلك أهل الحديث؛ الذين يلتزمون الأخذ بكل ما ثبت عنه ﷺ

من الحديث، ولذلك كان مذهبهم أقوى من مذاهب غيرهم، كما شهد بذلك المنصفون من كل مذهبٍ، منهم العلامة أبو الحسنات اللكنوي الحنفي القائل: (وكيف لا، وهم ورثة النبي ﷺ حقا، ونواب شرعه صدقا، حشرنا الله في زمرةم، وأماتنا على جبههم وسيرتهم).

Het is overbodig om te vermelden dat ik me in dit boek - alsook in het origineel - niet gebonden heb aan een bepaalde wetschool van de vier gevolgde wetscholen. Ik heb echter de methode van ahl-ul-hadieth gehanteerd. Zij verbinden zich aan het nemen van elke overlevering die vaststaat van de Profeet ﷺ. Daarom is hun wetschool sterker dan andere wetscholen. Dit wordt erkend door de rechtvaardigen van elke wetschool. Een voorbeeld is de grootgeleerde Abul-hasanaat Al-laknawi Al-hanafi, die zegt: "Hoe kan het anders? Terwijl zij de ware erfgenamen zijn van de Profeet ﷺ, en de waarachtige opvolgers van zijn wetgeving. Moge Allaah ons verzamelen in hun gezelschap. En moge Hij ons doen sterven op hun liefde en hun levensloop."

ورحم الله الإمام أحمد بن حنبل؛ إذ قال:

دينُ النبي محمد أخبار *** نعم المطية للفتى آثارُ

لاترغبَنَّ عن الحديثِ و آله *** فالرأي ليل والحديث نهارُ

ولربما جهل الفتى أثر الهدى *** والشمس بازغة لها أنوارُ

En moge Allaah genade hebben met Imaam Ahmad ibn Hanbal, die zei:

“De religie van de Profeet Mohammad zijn berichten

Wat mooi voor de knaap zijn de overleveringen als rijdier

Wend je niet af van de overlevering en zijn mensen

De meningen zijn de nacht, terwijl de overlevering de dag is

Wellicht dat de knaap onwetend is over het spoor van de leiding

Terwijl de zon lichtgevend straalt.”

دمشق 26 صفر 1392 محمد ناصر الدين الألباني.

Damascus, 26 Safar 1392.

Mohammad Naasir-ud-Dien Al-albaani.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

1- إذا قمتَ أيها المسلم إلى الصلاة، فاستقبل الكعبة حيث كنت، في الفرض والنفل، وهو ركُنٌ من أركان الصلاة، التي لا تصح الصلاة إلا بها.

1. O moslim, als je opstaat voor het gebed, wend je dan naar de Ka'bah, waar je ook bent. Ongeacht of het een verplicht of vrijwillig gebed betreft. Dit is één van de pilaren van het gebed. Het gebed is slechts geldig met haar pilaren.

2- ويسقط الاستقبال عن المحارب في صلاة الخوف، والقتال الشديد.

* وعن العاجز عنه؛ كالمريض، أو من كان في السفينة، أو السيارة، أو الطائرة، إذا خشي خروج الوقت.

* وعمن كان يصلي نافلة أو وترًا، وهو يسيرُ راكباً دابةً أو غيرها، ويستحبُّ له - إذا أمكن - أن يستقبلَ بها القبلة عند تكبيرة الإحرام، ثم يتجه بها حيث كانت وجهته.

2. Voor de strijder die het angstgebed verricht, of die zich in een hevige strijd bevindt, vervalt de verplichting om zich te wenden tot de Ka'bah.

* Hetzelfde geldt voor wie er niet toe in staat is, zoals de zieke, of wie zich op een schip, in een auto of aan boord van een vliegtuig bevindt, als hij vreest dat de gebedstijd verloopt.

* En ook wie een vrijwillig gebed verricht, of het witr-gebed, terwijl hij rijdt op een rijdier of soortgelijk. Het is aanbevolen voor hem - als hij kan - om zich erbovenop naar de gebedsrichting te wenden bij het uitspreken van de openings-takbier. Vervolgens kan hij zich erbovenop wenden naar zijn bestemming.

3- ويجبُ على كل من كان مُشاهداً للكعبة أن يستقبلَ عينها، وأما من كان غير مُشاهدٍ لها فيستقبل جهتها.

3. Het is verplicht voor een ieder die de Ka'bah ziet om zich tot het object te wenden. Wie haar echter niet ziet, wendt zich in de richting ervan.

.....

حكم الصلاة إلى غير الكعبة خطأ

De regelgeving van wie per vergissing niet richting de Ka'bah bidt.

4- وإن صلى إلى غير القبلة؛ لغيمٍ أو غيره بعد الاجتهاد والتحري جازتْ صلاته، ولا إعادة عليه.

4. En als hij wegens bewolking of andere reden niet in de gebedsrichting bidt, nadat hij wel zijn best heeft gedaan en zich heeft ingespannen, dan is zijn gebed geldig. Hij hoeft het niet opnieuw te verrichten.

5- وإذا جاء مَنْ يثقُ به -وهو يصلي- فأخبره بجهتها، فعليه أن يُبادر إلى استقبالها، وصلاته صحيحة.

5. En als er iemand komt die hij vertrouwt, terwijl hij in gebed is, en hem vertelt waar de gebedsrichting is, dan is hij verplicht om zich er zo snel mogelijk naar te wenden. En zijn gebed is geldig.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6- ويجب عليه أن يُصلي قائماً، وهو ركنٌ، إلا على:

* المصلي صلاة الخوف، والقتال الشديد فيجوز له أن يصلي راكباً.

* والمريض العاجز عن القيام، فيُصلي جالساً إن استطاع، وإلا فعلى جنبٍ.

* والمنتفل، فله أن يصلي راكباً، أو قاعداً إن شاء، ويركع ويسجدُ إيماءً برأسه، وكذلك

المريضُ، ويجعل سجودَه أخفضَ من ركوعه.

6. En het is verplicht voor hem om staand te bidden. Dit is een pilaar, behalve in de volgende gevallen:

* Wie het angstgebed verricht, of zich in een hevige strijd bevindt. Voor hem is het toegestaan om rijdend te bidden.

* De zieke die niet in staat is om te bidden. Hij mag zittend bidden als hij kan, en anders bidt hij op zijn zij.

* Wie een vrijwillig gebed verricht, mag rijdend of zittend bidden als hij wil. Hij buigt en knielt neer door zijn hoofd voorover te buigen. Hetzelfde geldt voor de zieke. Hij buigt met zijn hoofd tijdens het neerknielen meer voorover dan tijdens het buigen.

7- ولا يجوز للمصلي جالساً أن يضع شيئاً على الأرض مرفوعاً يسجد عليه، وإنما يجعل

سجوده أخفض من ركوعه - كما ذكرنا- إذا كان لا يستطيع أن يياشر الأرض بجهته.

7. En het is voor wie zittend bidt niet toegestaan om een verhoging op de grond te plaatsen en erop neer te knielen. Als hij niet in staat is om zijn voorhoofd op de grond te plaatsten, dan volstaat het als hij tijdens het knielen meer voorover buigt met zijn hoofd dan tijdens het buigen, zoals eerder vermeld.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

الصلاة في السفينة والطائرة

Bidden op een schip of aan boord van een vliegtuig

8- وتجوزُ صلاةُ الفريضةِ في السفينة، وكذا الطائرة.

8. En het is toegestaan om het verplichte gebed op een schip of aan boord van een vliegtuig te verrichten.

9- وله أن يُصلي فيهما قاعداً إذا خشي علي نفسه السقوط.

9. En Hij mag aan boord van beide zittend bidden als hij vreest om te vallen.

10- ويجوز أن يعتمدَ في قيامه على عمودٍ، أو عصي؛ لكبر سنه، أو ضعف بدنه.

10. En het is voor hem toegestaan om tijdens het staan te steunen op een stok of een staf, vanwege ouderdom of zwakke lichamelijke gesteldheid.

الجمع بين القيام والقعود

Het combineren van staan en zitten

11- ويجوز أن يصلي صلاة الليل قائماً أو قاعداً بدون عذرٍ، وأن يجمع بينهما، فيصلي ويقراً جالساً، وقبيل الركوع يقوم، فيقرأ ما بقي عليه من الآيات قائماً، ثم يركع ويسجد، ثم يصنع مثل ذلك في الركعة الثانية.

11. En het is toegestaan om het nachtgebed staand of zittend te bidden, zonder excuus. Ook mag hij beide houdingen combineren, door zittend te bidden en te reciteren. Vlak voor het buigen staat hij vervolgens op, en reciteert de resterende verzen staand. Daarna buigt hij en knielt neer. Vervolgens herhaalt hij dit in de tweede gebedseenheid [rak'ah].

12- وإذا صلى قاعداً جلسَ متربعا، أو أي جلسةٍ أخرى يستريح بها.

12. En als hij zittend bidt, zit hij in kleermakerszit of in elke andere comfortabele zithouding.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Bidden met schoenen aan

13- ويجوزُ له أن يقفَ حافياً، كما يجوزُ له أن يصلي منتعلاً.

13. Het is voor hem toegestaan om op blote voeten te staan. Net zoals het voor hem is toegestaan om met schoenen aan te bidden.

14- والأفضل أن يصلي تارةً هكذا، وتارةً هكذا، حسبما تيسر له، فلا يتكلف لبسهما للصلاة ولا خلعهما، بل إن كان حافياً صلى حافياً، وإن كان منتعلاً صلى منتعلاً، إلا لأمرٍ عارض.

14. En het beste is als hij soms zo bidt, en soms zo, al naar gelang wat gemakkelijk voor hem is. Hij hoeft het zichzelf niet moeilijk te maken door zijn schoenen aan te doen óf juist uit te trekken omwille van het gebed. Integendeel! Als hij blootvoets is, dan bidt hij met blote voeten. En als hij schoenen aan heeft, bidt hij met schoenen aan. Tenzij zich een situatie voordoet.

15- وإذا نزعهما فلا يضعهما عن يمينه، وإنما عن يساره، إذا لم يكن عن يساره أحدٌ يصلي، وإلا وضعهما بين رجليه¹، بذلك صح الأمر عن النبي ﷺ.

15. En als hij zijn schoenen uittrekt, dan dient hij ze niet rechts van hem te plaatsten, maar links als er links van hem niemand bidt. En anders plaatst hij ze tussen zijn voeten. Dit is in de authentieke overlevering opgedragen door de Profet ﷺ.

.....
.....
.....
.....

¹ قلت: وفيه إيحاءٌ لطيفٌ إلى أنه لا يضعهما أمامه، وهذا أدبٌ أحل به جماهيرُ المصلين، فتراهم يصلون إلى نعالهم!

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Bidden op de preekstoel

16- وتجوز صلاة الإمام على مكان مرتفع كالمنبر؛ لتعليم الناس يقوم عليه، فيكبر ويقرأ ويركع وهو عليه، ثم ينزل القهقري حتى يتمكن من السجود على الأرض في أصل المنبر، ثم يعود إليه، فيصنع في الركعة الأخرى كما صنع في الأولى.

16. Het is voor de gebedsvorganger [imaam] toegestaan om op een verhoging te bidden, zoals de preekstoel, om de mensen te onderwijzen. Hij gaat erop staan, spreekt de takbier uit, reciteert en buigt terwijl hij erop staat. Vervolgens daalt hij achteruit neer, totdat hij in staat is om op de grond neer te knielen aan het onderstel van de preekstoel. Vervolgens keert hij ernaar terug, en verricht in de volgende gebedseenheid [rak'ah] hetzelfde als wat hij heeft verricht in de eerste.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

De verplichting om naar een afscheiding [sutra] te bidden, en om er dichtbij te staan

17- ويجب أن يصلي إلى ستره، لا فرق في ذلك بين المسجد وغيره، ولا بين كبيره وصغيره؛ لعموم قوله ﷺ: (لا تصل إلا إلى ستره، ولا تدع أحداً يمر بين يديك، فإن أبي فلتقاتله؛ فإن معه القرين) يعني: الشيطان.

17. En het is verplicht om naar een afscheiding [sutra] te bidden. Er is wat dat betreft geen onderscheid tussen een moskee of elders, en ook niet tussen een grote of kleine moskee, vanwege het algemene karakter van de uitspraak van de Profeet ﷺ: “Bidt niet, behalve naar een afscheiding [sutra]. En laat niemand vóór je langs lopen. En als hij weigert, bevecht hem dan, want hij wordt vergezeld door de qarien [d.w.z. de Satan].”

18- ويجب أن يدنو منها؛ لأمر النبي ﷺ بذلك.

18. En het is verplicht voor hem om er dichtbij te staan, omdat de Profeet ﷺ dat heeft bevolen.

19- وكان بين موضع سجوده ﷺ والجدار الذي يصلي إليه نحو ممر شاة، فمن فعل ذلك فقد أتى بالذنو الواجب².

19. Tussen de plek waar de Profeet ﷺ neerknielde en de muur waarnaar hij zich wendde tijdens het gebed was ongeveer de doorgang van een schaap. Wie dit dus zo doet, heeft zich gehouden aan het verplichte naderen.

.....
.....
.....
.....

² ومنه نعلم أن ما يفعله الناس في كل المساجد التي رأيتها في سوريا وغيرها من الصلاة وسط المسجد بعيداً عن الجدار أو السارية، ما هو إلا غفلة عن أمره ﷺ وفعله

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

مقدار ارتفاع السترة

De hoogte van de afscheiding [sutrah]

20- ويجب أن تكون السترة مرتفعة عن الأرض نحو شبر، أو شبرين؛ لقوله ﷺ: (إذا وضع أحدكم بين يديه مثل مؤخرة³ الرجل فليصل، ولا يُبالي من مر وراء ذلك).

20. De afscheiding [sutrah] dient ongeveer één of twee handbreedtes van de grond te zijn, omdat de Profeet ﷺ heeft gezegd: “Als iemand van jullie iets vóór zich plaatst ter hoogte van de achterkant van een kameelzadel, laat hij dan bidden. En hij hoeft zich niet te bekommeren om wie er achterlangs loopt.”

21- ويتوجه إلى السترة مباشرة؛ لأنه الظاهر من الأمر بالصلاة إلى سترة، وأما التحول عنها يمينا أو يساراً، بحيث أنه لا يصمد إليها صمداً، فلم يثبت.

21. En hij dient zich direct tot de afscheiding [sutrah] te wenden. Dit is immers wat er ogenschijnlijk kan worden opgemaakt uit het bevel om naar een afscheiding [sutrah] te bidden. Wat betreft het zich er recht en links van afwenden, zodat men er niet recht tegenover staat, dat is niet authentiek overgeleverd.

22- وتجوز الصلاة إلى العصا المغروزة في الأرض أو نحوها، وإلى شجرة، أو أسطوانة، وإلى امرأته المضطجعة على السرير، وهي تحت لحافها، وإلى الدابة، ولو كانت جملاً.

22. En het is toegestaan om te bidden naar een stok die in de grond is gestoken of iets dergelijks, en naar een boom of een pilaar. En ook naar zijn echtgenote die toegedekt op bed ligt. En naar een rijdier, ook al is het een kameel.

تحريم الصلاة إلى القبور

Het is verboden om naar graven te bidden

23- ولا تجوز الصلاة إلى القبور مطلقاً، سواء كانت قبوراً للأنبياء، أو غيرهم.

23. En het is absoluut niet toegestaan om naar graven te bidden, ongeacht of het graven van profeten zijn of van anderen.

³ هي العمود الذي في آخر الرجل. و(الرجل) هو للجمال بمنزلة السرج للفرس). وفي الحديث إشارة إلى أن الخط على الأرض لا يجزي، والحديث المروي فيه ضعيف.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

تحريمُ المرور بين يدي المصلي ولو في المسجد الحرام

Het is verboden om vóór de biddende persoon langs te lopen, ook al is het in de Heilige Moskee [al-masdjid al-haraam]

24- ولا يجوزُ المرورُ بين يدي المصلي إذا كان بين يديه سترة، ولا فرق في ذلك بين المسجد الحرام وغيره من المساجد، فكلها سواء في عدم الجواز لعموم قوله ﷺ: (لو يعلم المأز بين يدي المصلي ماذا عليه، لكان أن يقفَ أربعين، خيراً له من أن يمرَ بين يديه). يعني: المرور بينه وبين موضع سجوده⁴.

24. En het is niet toegestaan om vóór de biddende persoon langs te lopen als er een afscheiding [sutra] vóór hem is. Er is hierin geen verschil tussen de Heilige Moskee [in Mekkah] en andere moskeeën. Voor alle moskeeën geldt dus dat het verboden is, vanwege het algemene karakter van de uitspraak van de Profeet ﷺ: “Als degenen die vóór de biddende persoon langs loopt zou weten wat hij begaat, dan zou het beter voor hem zijn om veertig te blijven staan, dan dat hij vóór hem langs loopt.” Dat wil zeggen: dat hij vóór hem langs loopt tussen hem en de plek waar hij neerknielt.

وجوب منع المصلي للمار بين يديه، ولو في المسجد الحرام

Het is verplicht voor de biddende persoon om degene die vóór hem langs loopt tegen te houden, ook als is het in de Heilige Moskee

25- ولا يجوزُ للمصلي إلى سترة أن يدع أحداً يمر بين يديه؛ للحديث السابق: (ولا تدع أحداً يمر بين يديك...)، وقوله ﷺ: (إذا صلى أحدكم إلى شيء يستتره من الناس، فأراد أحدٌ أن يجتازَ بين يديه، فليدفع في نحوه، وليدراً ما استطاع)، وفي رواية: (فليمنعه-مرتين- فإن أبي فليقاتله؛ فإنما هو شيطانٌ).

25. En het is niet toegestaan voor wie naar een afscheiding [sutra] bidt om iemand vóór hem langs te laten lopen, vanwege de voorgaande overlevering: “En laat niemand voor je langs lopen...”. En zijn uitspraak ﷺ: “Als iemand van jullie bidt naar iets wat hem afscheidt van de mensen, en iemand wil vervolgens vóór hem langs lopen, laat hij hem dan bij zijn keel wegduwen, en laat hij hem wegduwen zoveel hij kan.” En in een andere versie: “Laat hij hem dan tweemaal tegenhouden. Als hij vervolgens weigert, laat hij hem dan bevechten, want hij is een satan.”

⁴ وأما حديث صلته ﷺ في حاشية المطاف دون سترة والناس يمرون بين يديه، فلا يصح، على أنه ليس فيه أن المرور كان بينه وبين سجوده.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

المشي إلى الأمام؛ لمنع المرور

Naar voren lopen om te voorkomen dat iemand vóór langs loopt

26- ويجوز أن يتقدم خطوة أو أكثر؛ ليمنع غير مكلفٍ من المرور بين يديه؛ كدابةٍ أو طفلٍ، حتى يمر من ورائه.

26. En het is toegestaan om één of meerdere stappen naar voren te lopen, om te voorkomen dat iemand vóór hem langs loopt die niet verantwoordelijk is, zoals een rijdier of een kind, zodat hij er achter langs loopt.

ما يقطع الصلاة

Wat het gebed verbreekt

27- وإن من أهمية السترة في الصلاة، أنها تحولُ بين المصلي إليها، وبين إفساد صلاته؛ بالمرور بين يديه، بخلاف الذي لم يتخذها؛ فإنه يقطع صلاته إذا مرّت بين يديه المرأةُ البالغة، وكذلك الحِمَارُ، والكلبُ الأسودُ.

27. En één van de belangrijke eigenschappen van de afscheiding [sutra] tijdens het gebed, is dat het voorkomt dat het gebed van degene die ernaar bidt ongeldig raakt, omdat er iemand vóór hem langs loopt. In tegenstelling tot iemand die geen afscheiding [sutra] neemt, want zijn gebed verbreekt als er vóór hem een volwassen vrouw, een ezel en een zwarte hond langsluipen.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

28- ولا بد للمصلي من أن ينوي للصلاة التي قام إليها، وتعيينها بقلبه، كفرض الظهر أو العصر، أو سنتهما مثلاً، وهو شرط أو ركناً. وأما التلفظ بها بلسانه فبدعة مخالفة للسنة، ولم يقل بها أحد من متبوعي المقلدين من الأئمة.

28. En het is een vereiste voor wie bidt om de intentie aan te nemen van het gebed waarvoor hij is opgestaan, en om het met zijn hart aan te duiden. Dus bijvoorbeeld: het verplichte middag- of namiddag-gebed, of het vrijwillige gebed van beide. En dit is een pilaar of een voorwaarde.

Wat betreft het uitspreken ervan met de tong; dit is een innovatie die in strijd is met de soennah. En niemand van de imaams die worden gevolgd door hun blinde volgers heeft dit gezegd.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

29- ثم يستفتح الصلاة، بقوله: (الله أكبر) وهو ركن؛ لقوله ﷺ: (مفتاح الصلاة الطهور، وتحريمها⁵ التكبير، وتحليلها التسليم).

29. Vervolgens opent hij het gebed door ‘Allaahu Akbar’ te zeggen. En dit is een pilaar, omdat de Profeet ﷺ heeft gezegd: “De sleutel tot het gebed is reinheid, en haar verboden worden ingeluid met de takbier, en deze verboden worden opgeheven door de tasliem.”

30- ولا يرفع صوته بالتكبير في كل الصلوات، إلا إذا كان إماماً.

30. En men verheft zijn stem niet bij het uitspreken van de takbier in alle gebeden, behalve als hij een gebedsvorganger is.

31- و يجوزُ تبليغُ المؤذن تكبيرَ الإمامِ إلى الناس، إذا وُجدَ المقتضي لذلك، كمرض الإمام، وضعف صوته، أو كثرة المصلين خلفه.

31. Het is voor de gebedsoproeper [mu’adhin] toegestaan om de takbier van de gebedsvorganger [imaam] over te brengen naar de mensen, als daar een aanleiding voor is, zoals de ziekte of zwakke stem van de gebedsvorganger [imaam], of als er veel mensen achter hem bidden.

32- ولا يكبر المأمومٌ إلا عقب انتهاء الإمام من التكبير.

32. En de gebedsvolger [ma’moem] spreekt de takbier pas uit nadat de gebedsvorganger klaar is met het uitspreken ervan.

.....
 .....
 .....
 .....
 .....

⁵ أي: وتحريم ما حرم الله من الأفعال، وكذا تحليلها، أي تحليل ما أحل خارجها من الأفعال، والمراد بالتحريم والتحليل المحرم والمحلل.

رفعُ اليدين، وكيفيته

Het opheffen van de handen en hoe dit dient te gebeuren

33- ويرفع يديه مع التكبير، أو قبله، أو بعده، كل ذلك ثابتٌ في السنة.

33. En hij heft zijn handen op met de takbier, of ervoor, of erna. Dit alles is bevestigd in de authentieke soennah

34- ويرفعهما ممدودتا الأصابع.

34. En hij heft beide handen op met uitgestrekte vingers.

35- ويجعل كفيه حدو منكبيه، وأحياناً يُبالغ في رفعهما، حتى يحاذي بهما أطراف أذنيه⁶.

35. En hij brengt beide handpalmen ter hoogte van zijn schouders. En soms overdrijft hij in het opheffen ervan, en brengt ze ter hoogte van de onderkant van zijn oren.

وضع اليدين، وكيفيته

Het plaatsten van de handen en hoe dit dient te gebeuren

36- ثم يضع يده اليمنى على اليسرى عقب التكبير، وهو من سنن الأنبياء عليهم الصلاة والسلام، وأمر به رسول ﷺ أصحابه، فلا يجوز إسداهما.

36. Vervolgens plaatst hij zijn rechterhand op zijn linkerhand, na de takbier. Dit een soennah van de profeten, en is opgedragen door de Boodschapper van Allaah ﷺ aan zijn metgezellen. Daarom is het niet toegestaan om ze langs het lichaam te laten hangen.

37- ويضعُ اليمنى على ظهر كفه اليسرى، وعلى الرُئغ والساعد.

37. En hij plaatst zijn rechterhand op de rug van zijn linkerhandpalm, en op de pols en de onderarm.

38- وتارة يقبض باليمنى على اليسرى⁷.

38. En soms pakt hij zijn linkerhand vast met zijn rechterhand.

⁶ قلت: وأما مس شحمتي الأذنين بإمهاميه، فلا أصل له في السنة، بل هو عندي من دواعي الوسوسة .

⁷ وأما ما استحسنته بعض المتأخرين من الجمع بين الوضع والقبض في آن واحدٍ، فمما لا أصل له.

محل الوضع

Waar worden de handen gelegd?

39- ويضعهما على صدره فقط، الرجل والمرأة في ذلك سواء⁸.

39. En hij legt zijn beide handen op zijn borst alléén. De man en de vrouw zijn hierin gelijk.

40- ولا يجوز أن يضع يده اليمنى على خاصرته.

40. Het is niet toegestaan om zijn rechterhand op zijn middel te leggen.

الخشوع والنظر إلى موضع السجود

Nederigheid en het kijken naar de plek van neerknieling

41- وعليه أن يخشع في صلاته، وأن يتجنب كل ما قد يُلهيه عنه، من زخارف ونقوش، فلا يصلي بحضرة طعامٍ يشتهيهِ، ولا وهو يدافعه البول والغائطُ.

41. En hij dient nederig te zijn in zijn gebed. En hij dient alles te vermijden wat hem zou kunnen bezighouden, aan versieringen en verfraaiingen. Hij bidt dus ook niet in de aanwezigheid van een maaltijd waarnaar hij verlangt. En ook niet terwijl hij zijn urine of ontlasting ophoudt.

42- وينظر في قيامه إلى موضع سجوده.

42. En tijdens het staan, kijkt hij naar de plek van neerknieling.

43- ولا يلتفت يمينا، ولا يساراً، فإن الالتفات اختلاسٌ يختلسه الشيطانُ من صلاة العبد.

43. En hij mag niet naar rechts of links kijken, want deze afwijking is een diefstal die de Satan wegneemt uit het gebed van de dienaar.

44- ولا يجوز أن يرفع بصره إلى السماء.

44. En het is niet toegestaan om zijn blik naar de hemel te richten.

.....

⁸ ووضعهما على غير الصدر، إما ضعيفاً، وإما لا أصل له.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

De openings-aanroeping

45- ثم يستفتح القراءة ببعض الأدعية الثابتة عن النبي ﷺ، وهي كثيرة أشهرها: (سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، وَتَبَارَكَ اسْمُكَ، وَتَعَالَى جَدُّكَ، وَلَا إِلَهَ غَيْرُكَ). وقد ثبت الأمرُ به، فينبغي المحافظة عليه⁹.

45. Vervolgens opent hij zijn recitatie met een aantal aanroepingen dat authentiek is overgeleverd van de Profeet ﷺ. Er zijn veel aanroepingen, waarvan de volgende het bekendst is: “Verheerlijkt bent U, o Allaah, en U komt de lofprijzing toe. Gezegend is Uw Naam, en Verheven is Uw Rijkdom, en er is geen ware god behalve U.”

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

⁹ومن شاء الاطلاع على بقية الأدعية، فليراجع (صفة الصلاة ص 91-95) من طبعة مكتبة المعارف بالرياض.

46- ثم يستعيد بالله تعالى وجوباً، ويأثم بتركه.

46. Vervolgens zoekt hij verplicht bescherming bij Allaah [tegen de Satan]. Het laten ervan is zondigheid.

47- والسنة أن يقول تارةً: (أعوذ بالله من الشيطان الرجيم؛ من همزه، ونفخه، ونفثه) و(النفث) هنا: الشعر المذموم.

47. De soennah is om soms te zeggen: “Ik zoek bescherming bij Allaah tegen de vervloekte Satan, tegen zijn bezetenheid, zijn hoogmoed, en zijn misprezen poëzie.”

48- وتارةً يقولُ: (أعوذ بالله السميع العليم من الشيطان..) الخ.

48. En soms zegt hij: “Ik zoek bescherming bij Allaah, de Alhorende, de Alwetende, tegen de Satan...”

49- ثم يقولُ - سراً في الجهرية والسرية: (بسم الله الرحمن الرحيم).

49. Vervolgens zegt hij zachtop, tijdens zowel het luide als het zachte gebed: “In de Naam van Allaah, de Meest Erbarmelijke, de Meest Barmhartige.”

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Het reciteren van Al-Faatihah

50- ثم يقرأ سورة (الفاتحة) بتمامها - والبسمة منها - وهي ركن، لا تصح الصلاة إلا بها، فيجب على الأعاجم حفظها.

50. Vervolgens reciteert hij Al-Faatihah volledig, inclusief het zeggen van “In de Naam van Allaah, de Meest Erbarmelijke, de Meest Barmhartige,” wat een onderdeel ervan is. Dit is een pilaar, en het gebeld is ongeldig zonder het vervullen ervan. Daarom is het voor niet-Arabieren verplicht om het te memoriseren.

51- فمن لم يستطع أجزاءه أن يقول: (سبحان الله، والحمد لله، ولا إله إلا الله، والله أكبر، ولا حول قوة إلا بالله).

51. Wie er niet toe in staat is, kan genoeg nemen met het zeggen van: “Verheerlijkt zij Allaah, en alle lof komt toe aan Allaah, en er is geen ware god behalve Allaah, en Allaah is de Grootste, en er is geen kracht en ook geen macht behalve met Allaah.”

52- والسنة في قراءتها أن يقطعها آية آية، يقف على رأس كل آية، فيقول: [بسم الله الرحمن الرحيم)، ثم يقف، ثم يقول: (الحمد لله رب العالمين)، ثم يقف، ثم يقول: (الرحمن الرحيم)، ثم يقف، ثم يقول: (مالك يوم الدين)، ثم يقف..] وهكذا إلى آخرها. وهكذا كانت قراءة النبي ﷺ كلها، يقف على رؤوس الآي، ولا يصلها بما بعدها، وإن كانت متعلقة المعنى بها.

52. De soennah is om Al-Faatihah tijdens het reciteren ervan vers voor vers te reciteren, en om te stoppen aan het einde van elk vers. Dus men zegt: [“Bismillaah ir-Rahmaan ir-Rahiem.” Vervolgens stopt hij, om daarna te zeggen: “Al-Hamdu Li-Llaahi Rabbil ‘Aalamien.” Vervolgens stopt hij, om daarna te zeggen: “Ar-Rahmaan ir-Rahiem.” Vervolgens stopt hij, om daarna te zeggen: “Maaliki Yawm id-Dien.” Vervolgens stopt hij...”] En zo verder tot het einde van het hoofdstuk. En zo was de volledige recitatie van de Profeet ﷺ; hij stopte aan het einde van elk vers, zonder het te verbinden met wat erna komt, ook al hebben beide betrekking op een gezamenlijk verloop van een betekenis.

53- ويجوز قراءتها: (مالك)، و(ملك).

53. Het is toegestaan om “Maaliki” of “Maliki” te reciteren.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

قراءة المقتدي لها

Het reciteren van Al-Faatihah door de gebedsvolger [ma'moem]

54- و يجب على المقتدي أن يقرأها وراء الإمام في السرية وفي الجهرية أيضاً، إن لم يسمع قراءة الإمام، أو سكت هذا سكتة؛ ليتمكن فيها المقتدي من قراءتها ! وإن كنا نرى أن هذا السكوت لم يثبت في السنة¹⁰.

54. Het is verplicht voor de gebedsvolger [ma'moem] om Al-Faatihah te reciteren achter de gebedsvorganger [imaam] tijdens het gebed dat zachtop wordt verricht. En ook tijdens het gebed dat hardop wordt verricht als hij de recitatie van de gebedsvorganger [imaam] niet hoort, of als de gebedsvorganger [imaam] een stilte inlast zodat zijn volgers Al-Faatihah erin kunnen reciteren! Ondanks dat ik van mening ben dat deze stilte niet authentiek is overgeleverd in de soennah!

القراءة بعد الفاتحة

De recitatie na Al-Faatihah

55- ويُسن أن يقرأ -بعد الفاتحة- سورة أخرى، حتى في صلاة الجنائز، أو بعض الآيات في الركعتين الأوليين.

55. Het is soennah om in de eerste twee gebedseenheden [raka'at] na Al-Faatihah een andere Soerah of een aantal verzen te reciteren, ook tijdens het overlijdensgebed.

56- ويطيل القراءة بعدها أحياناً، ويُقصرها أحياناً لعارض سفر، أو سعال، أو مرض، أو بكاء صبي.

56. Soms maakt hij de recitatie erna lang, en soms kort, wegens een reden zoals een reis, hoesten, ziekte of het huilen van een kind.

57- وتختلف القراءة باختلاف الصلوات، فالقراءة في صلاة الفجر أطول منها في سائر الصلوات الخمس، ثم الظهر، ثم العصر والعشاء، ثم المغرب غالباً.

57. De recitatie verschilt per gebed. De recitatie tijdens het ochtendgebed is langer dan tijdens alle overige vijf gebeden. Daarna het middaggebed, daarna het namiddag-gebed en het nachtgebed, en daarna het avondgebed, meestal.

¹⁰ قلت: وقد ذكرت مستند من ذهب إليه، وما يرد عليه في (سلسلة الأحاديث الضعيفة) رقم (546 و547). (ج2/ص24-26) طبعة مكتبة المعارف.

58- والقراءة في صلاة الليل أطول من ذلك كله.

58. En de recitatie tijdens de [vrijwillige] nachtelijke gebeden is langer dan alle overige gebeden.

59- والسنة إطالة القراءة في الركعة الأولى أكثر من الثانية.

59. En de soennah is om de recitatie in de eerste gebedseenheid [rak'ah] langer te maken dan in de tweede.

60- وأن يجعل القراءة في الأخيرين أقصر من الأوليين، قدر النصف¹¹.

60. En dat men de recitatie in de laatste twee gebedseenheden ongeveer de helft korter maakt dan in de eerste twee.

قراءة الفاتحة في كل ركعة

Het reciteren van de Al-Faatihah tijdens elke gebedseenheid [rak'ah]

61 - وتجب قراءة الفاتحة في كل ركعة.

61. En het is verplicht om Al-Faatihah tijdens elke gebedseenheid [rak'ah] te reciteren.

62 - ويسن الزيادة عليها في الركعتين الأخيرتين أيضا أحيانا.

62. En het is soennah om erna soms ook meer te reciteren in de laatste twee gebedseenheden.

63 - ولا تجوز إطالة الإمام للقراءة بأكثر مما جاء في السنة، فإنه يشق بذلك على من قد يكون وراءه من رجل كبير في السن، أو مريض، أو امرأة لها رضيع، أو ذي الحاجة.

63. En het is voor de gebedsvorganger [imaam] niet toegestaan om het gebed langer te maken dan datgene waarmee de soennah is gekomen, omdat hij daarmee moeilijkheid brengt voor de mogelijke ouderen die achter hem bidden, en de zieken, of vrouwen met baby's, of mensen met een behoefte.

.....

¹¹ (وتفصيل هذا الفصل راجعه إن شئت في (صفة الصلاة) (ص102).

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

الجهر والإسراء بالقراءة

Het hardop en zachttop reciteren

64- ويجهر بالقراءة في صلاة الصبح، والجمعة، والعيدين، والاستسقاء، والكسوف، والأوليين من صلاة المغرب والعشاء. ويُسرُّ بها في صلاة الظهر، والعصر، وفي الثالثة من صلاة المغرب، والأخريين من صلاة العشاء.

64. En men reciteert hardop tijdens het ochtendgebed, het vrijdaggebed, de twee feestgebeden, het gebed waarin om regen wordt gevraagd, en het gebed van zons- of maanverduistering. En tijdens de eerste twee gebedseenheden van zowel het avond- als het nachtgebed. Terwijl er zachttop wordt gereciteerd tijdens het middaggebed, namiddaggebed, en de derde gebedseenheid van het avondgebed, en de laatste twee gebedseenheden van het nachtgebed.

65- ويجوز للإمام أن يُسمِعهم الآية أحياناً في الصلاة السرية.

65. En het is voor de gebedsvorganger [imaam] toegestaan om ze soms tijdens het stille gebed een vers te laten horen.

66- أما الوتر وصلاة الليل، فيسرُّ فيها تارة، ويجهرُّ تارة ويتوسط رفع الصوت.

66. Wat betreft het witr-gebed en de [vrijwillige] nachtelijke gebeden, hierin reciteert men soms zachttop, en soms hardop, met middelmatig stemvolume.

ترتيل القرآن

Het beheerst reciteren van de Qor'aan

67- والسنة أن يرتل القرآن ترتيلاً، لا هذأً ولا عجلة، بل قراءة مفسرة حرفاً حرفاً، ويزين القرآن بصوته. يتغنى به في حدود الأحكام المعروفة عند أهل العلم بالتجويد، ولا يتغنى على الألحان المبتدعة، ولا على القوانين الموسيقية.

67. De soennah is om de Qor'aan beheerst en waardig te reciteren, en niet in rap tempo of gehaast. Integendeel! Het dient een verhelderende recitatie te zijn, letter voor letter. En hij dient de recitatie mooi te maken met zijn stem. Hij dient ritmisch te reciteren, binnen de grenzen van de regels die bekend zijn bij de tadjwied-geleerden. Hij mag echter niet zingen op de geïnnoveerde zangnoten, en ook niet volgens de muziekregels.

Het corrigeren/herinneren van de gebedsvorganger [imaam]

68- ويشرع للمقتدي أن يتقصد الفتح على الإمام إذا أرتج عليه في القراءة.

68. Het is voor gebedsvolger [ma'moem] toegestaan om de gebedsvorganger [imaam] bewust te corrigeren/herinneren als hij zich vergist tijdens het reciteren.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

69- فإذا فرغ من القراءة، سكتَ سكتة لطيفة، بمقدار ما يتراد إليه نفسه.

69. Als hij vervolgens klaar is met reciteren, zwijgt hij kort, net lang genoeg om op adem te komen.

70- ثم يرفع يديه على الوجوه المتقدمة في تكبيرة الإحرام.

70. Vervolgens heft hij zijn handen op volgens de manieren die eerder zijn genoemd in de openings-takbier.

71- ويكبر، وهو واجبٌ.

71. En hij spreekt de takbier uit, wat verplicht is.

72- ثم يركع، بقدر ما تستقر مفاصله، ويأخذ كل عضو مأخذه، وهذا ركنٌ.

72. Daarna buigt hij in een positie waarin zijn gewrichten zich stabiliseren, en elk gewricht zijn positie aanneemt. En dit is een pilaar.

كيفية الركوع

Hoe de buiging [rukoe'] wordt gedaan

73- ويضع يديه على رُكبتيه، ويمكنهما من رُكبتيه، ويفرج بين أصابعه، كأنه قابضٌ على رُكبتيه، وهذا كله واجبٌ.

73. Hij plaatst zijn beide handen op zijn knieën, en legt ze stevig op zijn knieën, met gespreide vingers, alsof hij zijn knieën vastgrijpt. Dit alles is verplicht.

74- ويمد ظهره ويسطه، حتى لو صب عليه الماء لاستقر، وهو واجبٌ.

74. Hij strekt zijn rug recht uit, zodat als er water op zou worden gegoten het stabiel zou blijven liggen. En dit is verplicht.

75- ولا يخفض رأسه، ولا يرفعه، ولكن يجعله مُساوياً لظهره.

75. En hij slaat zijn hoofd niet neer, en heft het niet op. Maar laat het in rechte lijn met zijn rug zijn.

76. En hij verwijderd zijn ellebogen van zijn zij.

77- وَيَقُولُ فِي رُكُوعِهِ: (سُبْحَانَ رَبِّيَ الْعَظِيمِ)، ثَلَاثَ مَرَّاتٍ، أَوْ أَكْثَرَ¹².

77. En hij zegt tijdens zijn buiging [rukoe'] driemaal of meer: "Verheerlijkt is mijn Heer de Geweldige."

تسوية الأركان

Het even lang maken van de pilaren

78- وَمِنَ السَّنَةِ أَنْ يَسُوِيَ بَيْنَ الْأَرْكَانِ فِي الطُّوْلِ، فَيَجْعَلُ رُكُوعَهُ وَقِيَامَهُ بَعْدَ الرُّكُوعِ، وَسُجُودَهُ، وَجَلَسَتَهُ بَيْنَ السُّجُودَتَيْنِ قَرِيباً مِنَ السَّوَاءِ.

78. Het is soennah om de pilaren even lang te maken. Dus hij maakt zijn buiging, en het overeind staan na de buiging, en het neerknielen, en het zitten tussen de twee neerknielingen ongeveer even lang.

79- وَلَا يَجُوزُ أَنْ يَقْرَأَ الْقُرْآنَ فِي الرُّكُوعِ، وَلَا فِي السُّجُودِ.

79. En het is niet toegestaan om tijdens de buiging [rukoe'] of de neerknieling de Qor'aan te reciteren.

الاعتدال من الركوع

Rechtovereind staan na de buiging

80- ثُمَّ يَرْفَعُ صُلْبَهُ مِنَ الرُّكُوعِ، وَهَذَا رُكْنٌ.

80. Vervolgens heft hij zijn rug op uit de buiging. En dit is een pilaar.

81- وَيَقُولُ فِي أَثْنَاءِ الْإِعْتِدَالِ: (سَمِعَ اللَّهُ لِمَنْ حَمَدَهُ)، وَهَذَا وَاجِبٌ.

81. En tijdens het overeind komen, zegt hij: "Allaah hoort wie Hem looft."

¹² وهناك أذكار أخرى تُقال في هذا الركن، منها الطويل، ومنها المتوسط، ومنها القصير، تراجع في صفة صلاة النبي ﷺ (ص132) طبعة مكتبة المعارف.

82- ويرفعُ يديه عند الاعتدال على الوجوه المتقدمة.

82. En hij heft zijn beide handen op als hij overeind staat, volgens de manieren die eerder zijn genoemd.

83- ثم يقومُ معتدلاً مطمئناً، حتى يأخذ كلَّ عظم مأخذه وهذا ركنٌ.

83. Vervolgens staat hij rechtovereind in ruststand, totdat elk gewricht zijn positie inneemt. En dit is een pilaar.

84- ويقولُ في هذا القيام: (رَبَّنَا وَلَكَ الْحَمْدُ)¹³، هذا واجبٌ على كلِّ مُصَلٍّ، ولو كان مؤتماً¹⁴؛ فإنه ورد القيام، أما التسميع فوراً الاعتدال.

84. En tijdens deze staande positie zegt hij: “O onze Heer, aan U komt de lof toe.” Dit is verplicht voor elke persoon die bidt, ook al bidt hij achter een gebedsvorganger [imaam]. Dit is immers de gedenking tijdens het staan. Terwijl het zeggen van: “Allaah hoort wie Hem looft,” de gedenking is van het overeind komen.

85- ويسوي بين هذا القيام والركوع في الطول، كما تقدم.

85. En hij maakt deze staande positie even lang als de buiging, zoals eerder genoemd.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

¹³ وهناك أذكار أخرى تقال هنا، فراجع صفة الصلاة ص 135.

¹⁴ ولا يشرع وضع اليدين إحداها على الأخرى في هذا القيام لعدم وروده، وانظر إن شئت البسط في الأصل صفة صلاة النبي ﷺ.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

86- ثم يقول: (الله أكبر) وجوباً.

86. Daarna zegt hij verplicht: “Allaahu Akbar.”

87- ويرفع يديه، أحياناً.

87. En soms heft hij zijn beide handen op.

الخُرُورُ عَلَى الْيَدَيْنِ

Het neerkomen op beide handen

88- ثم يَخِرُّ إِلَى السُّجُودِ عَلَى يَدَيْهِ، يَضَعُهُمَا قَبْلَ رُكْبَتَيْهِ، بِهَذَا أَمْرٍ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ، وَهُوَ الثَّابِتُ عَنْهُ مِنْ فِعْلِهِ ﷺ، وَنَهَى عَنِ التَّشْبِهِ بِبُرُوكِ الْبَعِيرِ. وَهُوَ إِنَّمَا يَخِرُّ عَلَى رُكْبَتَيْهِ اللَّتَيْنِ هُمَا فِي مَقْدَمَتَيْهِ.

88. Vervolgens gaat hij naar beneden voor de neerknieling op zijn beide handen, die hij vóór zijn knieën op de grond plaatst. Dit is wat de Boodschapper van Allaah ﷺ heeft opgedragen en dit is wat er is bevestigd van zijn handeling ﷺ. En hij heeft verboden om het neerkomen van een kameel na te doen, die neerkomt op zijn knieën die in zijn voorpoten zitten.

89- فإذا سجد - وهو ركنٌ - اعتمدَ على كفيه وبسطهما.

89. Als hij vervolgens neerknielt - wat een pilaar is - dan steunt hij op zijn beide handpalmen die hij uitstrekt.

90- ويضمُّ أصابعهما.

90. En hij houdt zijn vingers tegen elkaar.

91- ويوجهها إلى القبلة.

91. En hij wendt ze in de gebedsrichting.

92- ويجعل كفيه حذو منكبيه.

92. En hij plaatst zijn beide handpalmen ter hoogte van zijn schouders.

93- وتارة يجعلهما حذو أذنيه.

93. En soms plaatst hij ze ter hoogte van zijn oren.

94- ويرفع ذراعيه عن الأرض وجوباً، ولا ييسطهما بسط الكلب.

94. En hij heft verplicht zijn beide onderarmen van de grond, en hij mag ze niet op de grond leggen zoals een hond dat doet.

95- ويمكن أنفه وجبهته من الأرض، وهذا ركنٌ.

95. En hij plaatst zijn neus en voorhoofd stevig op de grond. Dit is een pilaar.

96- ويمكن أيضاً ركبتيه.

96. En zo ook plaatst hij zijn knieën stevig op de grond.

97- وكذا أطراف قدميه.

97. En hetzelfde geldt voor zijn teentoppen.

98- وينصبهما، وهذا كله واجبٌ.

98. En hij houdt zijn voeten recht omhoog. En dit alles is verplicht.

99- ويستقبل بأطراف أصابعهما القبلة.

99. En hij wendt zijn teentoppen naar de gebedsrichting.

100- ويرص عقيبته.

100. En hij plaatst zijn hielen tegen elkaar.

.....

.....

.....

.....

101- ويجب عليه أن يعتدل في سُجودِهِ، وذلك بأن يعتمدَ فيه اعتماداً متساوياً على جميع أعضاء سجوده، وهي: الجبهة والأنف معاً، والكفان، والركبتان، وأطراف القدمين.

101. En hij moet gematigdheid betrachten tijdens zijn neerknieling, door gelijkmatig te steunen op alle ledematen van de neerknieling, namelijk: zijn voorhoofd en neus tezamen, beide handpalmen, beide knieën, en teentoppen van beide voeten.

102- ومن اعتدل في سجوده هكذا، فقد اطمأن يقيناً، والاطمئنان في السجود ركنٌ أيضاً.

102. En wie tijdens zijn neerknieling op deze manier gematigdheid betracht, heeft ongetwijfeld een ruststand ingenomen. En het innemen van een ruststand tijdens de neerknieling is ook een pilaar.

103- ويقولُ فيه: (سُبْحانَ رَبِّيَ الأَعْلَى)، ثلاث مرات، أو أكثر¹⁵.

103. En hij zegt erin driemaal of meer: “Verheerlijkt is mijn Heer de Allerhoogste.”

104- ويُستحب أن يكثر الدعاء فيه؛ فإنه مظنة الإجابة.

104. En het is aanbevolen om veel aanroeping te verrichten erin, omdat het een plek is waarin verhooring waarschijnlijk is.

105- ويجعل سجودَهُ قريباً من ركوعِهِ في الطول كما تقدم.

105. En hij maakt zijn neerknieling ongeveer even lang als zijn buiging, zoals eerder genoemd.

106- ويجوزُ السجودُ على الأرض، وعلى حائلٍ بينها وبين الجبهة؛ من ثوبٍ، أو بساطٍ، أو حصيرٍ، أو نحوه.

106. En het is toegestaan om op de grond neer te knielen, en op een afscheiding tussen de grond en zijn voorhoofd, zoals een kledingstuk, of tapijt, of rieten mat, of iets dergelijks.

¹⁵ وفيه أذكار أخرى تراها في صفة صلاة النبي ﷺ ص 145.

107. En het is niet toegestaan om de Qor'aan te reciteren tijdens de neerknieling.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Op de linkervoet óf op de hielen zitten tussen de twee neerknielingen

108- ثم يرفع رأسه مكبراً، وهذا واجبٌ.

108. Vervolgens heft hij zijn hoofd op, terwijl hij de takbier uitspreekt. En dit is verplicht.

109- ويرفع يديه أحياناً.

109. En soms heft hij zijn handen op.

110- ثم يجلس مطمئناً، حتى يرجع كل عظمٍ إلى موضعه وهو ركنٌ.

110. Vervolgens gaat hij zitten in ruststand, totdat elk gewricht terugkeert naar zijn plek. En dit is een pilaar.

111- وينفرش رجله اليسرى فيقعدها عليها، وهذا واجبٌ.

111. En hij legt zijn linkervoet neer en gaat erop zitten. En dit is verplicht.

112- وينصب رجله اليمنى.

112. En hij houdt zijn rechtervoet recht omhoog.

113- ويستقبل بأصابعها القبلة.

113. En hij wendt de tenen ervan naar de gebedsrichting.

114- ويجوزُ الإقعاءُ أحياناً، وهو أن ينتصبَ على عَقْبِيهِ وَصُدُورِ قَدْمِيهِ.

114. En het is toegestaan om soms op zijn hielen en voetzolen te zitten.

115- ويقول في هذه الجلسة: (اللهم اغفر لي، وارحمي واجبرني، وارفعني، وعافني، وارزقني).

115. En tijdens deze zithouding zegt hij: “O Allaah, vergeef mij, en begunadig mij, en verbeter mij, en verhef mij, en genees mij, en voorzie mij.”

116- وإن شاء قال: (رب اغفر لي، رب اغفر لي).

116. En als hij wil, zegt hij: “Mijn Heer, vergeef mij. Mijn Heer, vergeef mij.”

117- ويُطيل هذه الجلسة حتى تكون قريباً من سجدته.

117. En hij verlengt deze zithouding, totdat hij bijna net zo lang is als zijn neerknieling.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

السجدة الثانية

De tweede neerknieling

118- ثم يكبر وجوباً.

118. Vervolgens spreekt hij verplicht de takbier uit.

119- ويرفع يديه مع هذا التكبير أحياناً.

119. En hij heft soms zijn handen op met deze takbier.

120- ويسجد السجدة الثانية، وهي ركنٌ أيضاً.

120. En daarna knielt hij de tweede neerknieling, die ook een pilaar is.

121- ويصنع فيها ما صنع في الأولى.

121. En daarin doet hij wat hij ook in de eerste heeft gedaan.

جلسة الاستراحة

De rustzit

122- فإذا رفع رأسه من السجدة الثانية، وأراد النهوضَ إلى الركعة الثانية كبر وجوباً.

122. Als hij vervolgens zijn hoofd opheft uit de tweede neerknieling, en wil opstaan naar de tweede gebedseenheid [rak'ah], spreekt hij verplicht de takbier uit.

123- ويرفع يديه أحياناً.

123. En soms heft hij zijn handen op.

124- ويستوي قبل أن ينهضَ قاعداً على رجله اليسرى، معتدلاً، حتى يرجع كلُّ عظمٍ إلى موضعه.

124. En voordat hij opstaat, komt hij overeind en gaat zitten op zijn linkervoet. Hij komt recht overeind, totdat elk gewricht terugkeert op zijn plek.

.....

الركعة الثانية

De tweede gebedseenheid [rak'ah]

125- ثم ينهض معتمداً على الأرض بيديه المقبوضتين كما يقبضهما العاجزُ إلى الركعة الثانية، وهي ركنٌ.

125. Vervolgens staat hij op - steunend op de grond met gebalde vuisten, als iemand die deeg kneedt - naar de tweede gebedseenheid [rak'ah]. En dit is een pilaar.

126- ويصنعُ فيها ما صنعَ في الأولى.

126. En daarin doet hij wat hij ook in de eerste heeft gedaan.

127- إلا أنه لا يقرأُ فيها دعاءَ الاستفتاح.

127. Behalve dat hij de openingsaanroeping niet leest.

128- ويجعلها أقصر من الركعة الأولى.

128. En hij maakt hem korter dan de eerste gebedseenheid [rak'ah].

الجلوسُ للتشهد

Zitten voor de tashahhud

129- فإذا فرغ من الركعة الثانية، قعدَ للتشهد، وهو واجبٌ.

129. Als hij vervolgens klaar is met de tweede gebedseenheid, gaat hij zitten voor de tashahhud. En dit is verplicht.

130- ويجلس مفترشاً - كما سبق - بين السجدين.

130. En hij gaat op zijn linkervoet zitten, zoals eerder ook is genoemd tussen de twee neerknielingen.

131- لكن لا يجوزُ الإقعاء هنا.

131. Maar hier is het niet toegestaan om op de hielen te zitten.

132- ويضع كفه اليمنى على فخذِهِ وركبته اليمنى، ونهاية مرفقه الأيمن على فخذِهِ، لا يبعده عنه.

132. En hij legt zijn rechterhandpalm op zijn rechterdijbeen en -knie. En het einde van zijn rechterelleboog op zijn dijbeen, niet ver ervan af.

133- وييسط كفه اليسرى على فخذِهِ وركبته اليسرى.

133. En hij spreidt zijn linkerhandpalm over zijn linkerdijbeen en -knie.

134- ولا يجوز أن يجلسَ معتمداً على يده، وخصوصاً اليسرى.

134. En het is niet toegestaan om steunend op zijn hand te zitten, vooral op zijn linkerhand.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

تحريك الإصبع، والنظر إليها

Het bewegen van de vinger, en ernaar kijken

135- ويقبض أصابع كفه اليمنى كلها، ويضع إبهامه على إصبعه الوسطى تارة.

135. En hij knijpt de vingers van zijn rechterhand allemaal samen, en hij legt soms zijn duim op zijn middelvinger.

136- وتارة يُجَلِّقُ بِمَا حَلَقَةٌ.

136. En soms maakt hij een cirkel met de twee [vingers].

137- ويشير بإصبعه السبابة إلى القبلة.

137. En hij wijst met zijn wijsvinger naar de gebedsrichting.

138- ويرمي بصره إليها.

138. En hij werpt zijn blik ernaar.

139- ويحركها يدعُو بها من أول التشهد إلى آخره.

139. En hij beweegt zijn wijsvinger, er aanroeping mee verrichtend, vanaf het begin tot het eind van de tashahhud.

140- ولا يشير بإصبع يده اليسرى.

140. En hij wijst niet met zijn linker vinger.

141- ويفعل هذا كله في كل تشهدٍ.

141. En dit alles doet hij tijdens elke tashahhud.

صيغة التشهد، والدعاء بعده

De bewoording van de tashahhud, en de aanroeping erna

142- والتشهد واجبٌ، إذا نسيه سجدَ سجدتي السهو.

142. De tashahhud is verplicht. Als hij die vergeet, verricht hij twee neerknielingen wegens vergeetachtigheid.

143. Hij leest de tashahhud zachttop.

144- وصيغته: (التحيات لله، والصلوات، والطيبات، السلام على النبي¹⁶ ورحمة الله وبركاته، السلام علينا وعلى عباد الله الصالحين، أشهد أن لا إله إلا الله، وأشهد أن محمداً عبده ورسوله)¹⁷.

144. De bewoording ervan is als volgt: “De groeten, de gebeden en de goede dingen behoren aan Allaah. Allaah’s vrede zij met de Profect, en Allaah’s Barmhartigheid en Zegeningen. Vrede zij met ons en met de vrome dienaren van Allaah. Ik getuig dat er geen ware god is behalve Allaah, en ik getuig dat Mohammad Zijn dienaar en boodschapper is.”

145- ويصلي بعده على النبي ﷺ، فيقول: (اللهم صل على محمد، وعلى آل محمد، كما صليت على إبراهيم، وعلى آل إبراهيم، إنك حميدٌ مجيدٌ، اللهم بارك على محمد، وعلى آل محمد، كما باركت على إبراهيم، وعلى آل إبراهيم، إنك حميدٌ مجيدٌ).

145. Daarna spreekt hij zegeningen uit over de Profect ﷺ en zegt: “O Allaah, prijs Mohammad en de familie van Mohammad, zoals U Ibraahiem en de familie van Ibraahiem hebt geprezen. U bent de Geprezene, de Roemrijke. O Allaah, zegen Mohammad en de familie van Mohammad, zoals U Ibraahiem en de familie van Ibraahiem hebt gezegend. U bent de Geprezene, de Roemrijke.”

146- وإن شئت الاختصار، قلت: (اللهم صل على محمد، وعلى آل محمد؛ وبارك على محمد، وعلى آل محمد، كما صليت وباركت على إبراهيم، وعلى آل إبراهيم، إنك حميدٌ مجيدٌ).

146. En als je het kort wil houden, zeg je: “O Allaah, prijs Mohammad en de familie van Mohammad, en zegen Mohammad en de familie van Mohammad, zoals U Ibraahiem en de familie van Ibraahiem hebt geprezen en gezegend. U bent de Geprezene, de Roemrijke.”

¹⁶ هذا هو المشروع بعد وفاة النبي ﷺ وهو الثابت في تشهد ابن مسعود وعائشة وابن الزبير وابن عباس ﷺ، ومن شاء التفصيل فعليه بكتابي (صفة صلاة النبي ﷺ) (ص161). طبعة مكتبة المعارف بالرياض.

¹⁷ وفي كتابي المذكور صيغ أخرى ثابتة، وما ذكرته هنا أصحها.

147 - ثم يتخير في هذا التشهد من الدعاء الوارد اعجبه إليه؛ فيدعو الله به.

147. Vervolgens kiest hij tijdens deze tashahhud van de overgeleverde aanroepingen uit wat hem bevalt, en roept Allaah daarmee aan.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

De derde en vierde gebedseenheid [rak'ah]

148- ثم يكبر وجوباً، والسنة أن يكبر وهو جالسٌ.

148. Daarna spreekt hij verplicht de takbier uit. En de soennah is dat hij zittend de takbier uitspreekt.

149- ويرفع يديه أحياناً.

149. En soms heft hij zijn handen op.

150- ثم ينهض إلى الركعة الثالثة، وهي ركنٌ كالتى بعدها.

150. Vervolgens staat hij op naar de derde gebedseenheid [rak'ah]. En zowel deze als die erna zijn een pilaar.

151- وكذلك يفعل إذا أراد القيام إلى الركعة الرابعة.

151. En hetzelfde doet hij als hij wil opstaan naar de vierde gebedseenheid [rak'ah].

152- ولكنه قبل أن ينهضَ يستوي قاعداً على رجله اليسرى، معتدلاً، حتى يرجع كلُّ عظمٍ إلى موضعه.

152. Maar voordat hij opstaat, komt hij overeind om op zijn linkervoet te zitten. Hij komt recht overeind, totdat elk gewricht terugkeert op zijn plek.

153- ثم يقوم معتمداً على يديه، كما فعل في قيامه إلى الركعة الثانية.

153. Daarna staat hij steunend op zijn handen op, net zoals hij heeft gedaan toen hij opstond naar de tweede gebedseenheid.

154- ثم يقرأ في كل من الثالثة والرابعة سورة (الفاتحة) وجوباً.

154. Vervolgens reciteert hij verplicht in zowel de derde als de vierde gebedseenheid Soerah Al-Faatihah.

155- ويضيف إليها آية أو أكثر أحياناً.

155. En soms voegt hij er een vers of meer aan toe.

Aanroeping aan het eind van het gebed [qunoet], en wanneer deze wordt gelezen

156- وَيُسْنُ لَهُ أَنْ يَقْنَتَ وَيَدْعُو لِلْمُسْلِمِينَ لِنَازِلَةٍ نَزَلَتْ بِهِمْ.

156. En het is soennah om qunoet te lezen, en aanroeping te verrichten ten gunste van de moslims vanwege een calamiteit die ze treft.

157- ومجمله إذا قال بعد الركوع: (ربنا لك الحمد).

157. En het tijdstip om deze te lezen is na de buiging [rukoe], nadat hij zegt: “O onze Heer, aan U komt de lof toe.”

158- وليس له دعاء راتب، وإنما يدعو فيه بما يتناسب مع النازلة.

158. Hiervoor is er geen vaststaande aanroeping, maar hij roept aan met wat past bij de calamiteit.

159- ويرفع يديه في هذا الدعاء.

159. En hij heft zijn handen op tijdens deze aanroeping.

160- ويجهر به إذا كان إماماً.

160. En als hij een gebedsvorganger is, dan leest hij deze aanroeping hardop.

161- ويؤمن عليه من خلفه.

161. En wie achter hem bidden, zeggen “Aamien.”

162- فإذا فرغ، كبر وسجد.

162. En als hij klaar is, zegt hij de takbier en knielt neer.

.....
.....
.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

De qunoet tijdens het witr-gebed, wanneer deze wordt gelezen, en zijn bewoording

163- وأما القنوت في الوتر، فيُشرع أحياناً.

163. Het lezen van qunoet tijdens het witr-gebed is soms voorgeschreven.

164- ومحلّه قبل الركوع، خلافاً لقنوت النازلة.

164. En het tijdstip om deze te lezen is vóór de buiging, in tegenstelling tot de qunoet vanwege een calamiteit.

165- ويدعو فيه بما يأتي: (اللهم اهديني فيمن هديت، وعافني فيمن عافيت، وتولني فيمن توليت، وبارك لي فيما أعطيت، وقني شر ما قضيت، فإنك تقضي ولا يقضى عليك، وإنه لا يذل من واليت، ولا يعز من عاديت، تباركت ربنا وتعاليت، ولا منجا منك إلا إليك).

165. En daarin zegt hij de volgende aanroeping: “O Allaah, leid mij onder degenen die U heeft geleid. En geef mij gezondheid onder degenen die U gezondheid heeft gegeven. En ontfermt U Zich over mij onder degenen waar U Zich over heeft ontfermd. En zegen voor mij wat U mij heeft gegeven. En bescherm mij van het slechte dat U heeft voorgeschreven, omdat U voorschrijft en niemand schrijft voor U voor. Wie onder Uw hoede staat, kent geen vernedering. En wie U als vijand heeft, kent geen glorie. Verheven bent U onze Heer en Gezegend. En er is geen redding tegen U behalve naar U.”

166- وهذا الدعاء من تعليم رسول الله ﷺ. فلا يُزاد عليه، إلا الصلاة عليه ﷺ فتجوز، لثبوتها عن الصحابة ﷺ.

166. Deze aanroeping is onderwezen door de Boodschapper van Allaah ﷺ. Daarom mag er niets aan worden toegevoegd, behalve het uitspreken van de zegeningen over hem ﷺ, omdat dit authentiek is overgeleverd van de metgezellen ﷺ.

167- ثم يركع، ويسجد السجدين، كما تقدم.

167. Vervolgens buigt hij en knielt twee keer neer, zoals eerder vermeld.

De laatste tashahhud, en het rusten op het zitbeen

168- ثم يقعد للتشهد الأخير، وكلاهما واجبٌ.

168. Daarna gaat hij zitten voor de laatste tashahhud, en beide zijn verplicht.

169- ويصنع فيه ما صنع في التشهد الأول.

169. En daarin doet hij wat hij ook heeft gedaan tijdens de eerste tashahhud.

170- إلا أنه يجلس فيه متوركاً، يُفضي بوركه اليسرى إلى الأرض، ويُخرج قدميه من ناحية واحدة، ويجعل اليسرى تحت ساقه اليمنى.

170. Behalve dat hij nu op zijn zitbeen rust. Hij gaat met zijn linker zitbeen naar de grond, en steekt zijn beide voeten aan één kant uit. En hij legt zijn linkervoet onder zijn rechteronderbeen.

171- وينصب قدمه اليمنى.

171. En hij houdt zijn rechtervoet recht omhoog.

172- ويجوز فرشها أحياناً.

172. En hij mag zijn rechtervoet soms plat op de grond leggen.

173- ويُلقم كفه اليسرى ركبته، يعتمد عليها.

173. En hij neemt met zijn linkerhandpalm zijn knie beet, en steunt erop.

.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

وجوبُ الصلاة على النبي ﷺ والتعوذ من الأربع

De verplichting om zegeningen over de Profeet ﷺ uit te spreken, en om bescherming te zoeken tegen vier zaken

174- ويجب عليه في هذا التشهد الصلاة على النبي ﷺ، وقد ذكرنا في التشهد الأول بعضَ صيغها.

174. En het is verplicht om tijdens deze tashahhud zegeningen over de Profeet ﷺ uit te spreken. En wij hebben bij de eerste tashahhud een aantal bewoordingen ervan genoemd.

175- وأن يستعيذ بالله من أربع، يقول: (اللهم إني أعوذ بك من عذاب جهنم، ومن عذاب القبر، ومن فتنة المحيا والممات، ومن شر فتنة المسيح الدجال)¹⁸.

175. En om bescherming bij Allaah te zoeken tegen vier zaken, door te zeggen: “O Allaah, ik zoek bescherming bij U tegen de kwelling van de hel, en tegen de kwelling van het graf, en tegen de beproeving van het leven en de dood, en tegen de kwade beproeving van de Masieh Ad-Dadjaal (Antichrist).”

الدُّعَاءُ قَبْلَ السَّلَامِ

Aanroeping vóór de afsluitende groet [tasliem]

176- ثم يدعو لنفسه بما بدا له، مما ثبت في الكتاب والسنة، وهو كثيرٌ طيبٌ، فإن لم يكن عنده شيءٌ منه، دعا بما تيسر له، مما ينفعه في دينه، أو دُنْيَاهُ.

176. Daarna verricht hij aanroeping ten gunste van zichzelf met wat hij wil, van wat er authentiek is overgeleverd in de Qor'aan en de soennah. En dit zijn vele en mooie aanroepingen. Als hem niets ervan te binnen schiet, verricht hij aanroeping met wat gemakkelijk voor hem is, van alles wat hem baat in zijn religie of wereldse leven.

.....

¹⁸ فتنة (المحيا) هي: ما يعرض للإنسان في حياته من الافتتان بالدنيا وشهواتها. وفتنة (الممات)، هي: فتنة القبر وسؤال الملكين. وفتنة المسيح الدجال): ما يظهر على يديه من الخوارق التي يَصِلُ بها كثيرٌ من الناس، ويتبعونه على دعواه الألوهية.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

De afsluitende groet [tasliem] en zijn soorten

177- ثم يسلم عن يمينه، وهو ركنٌ، حتى يُرى بياضُ خدهِ الأيمن.

177. Daarna doet hij tasliem aan zijn rechterkant, wat een pilaar is, totdat de witheid van zijn rechterwang waar te nemen is.

178- وعن يساره حتى يُرى بياضُ خدهِ الأيسر، ولو في صلاةِ الجنازة.

178. En aan zijn linkerkant, totdat de witheid van zijn linkerwang waar te nemen is. Ook al is dit in het overlijdensgebed.

179- ويرفع الإمامُ صوته بالسلام، إلا في صلاةِ الجنازة.

179. De gebedsvoorganger verheft zijn stem met de tasliem, behalve in het overlijdensgebed.

180- وهو على وُجوه:

الأول: السلام عليكم ورحمة الله وبركاته، عن يمينه. السلام عليكم ورحمة الله، عن يساره.

الثاني: مثله، دون قوله: (وبركاته).

الثالث: السلام عليكم ورحمة الله، عن يمينه. السلام عليكم، عن يساره.

الرابع: يسلم تسليمة واحدة تلقاء وجهه، يميل به إلى يمينه قليلاً.

180. De tasliem is er in verschillende varianten:

Ten eerste: “As-salaamu ‘alaikum warahmatullaahi wabarakaatuh,” rechts van hem. En: “As-salaamu ‘alaikum warahmatullaah,” links van hem.

Ten tweede: hetzelfde, maar zonder “wabarakaatuh” te zeggen.

Ten derde: “As-salaamu ‘alaikum warahmatullaah,” rechts van hem. En: “As-salaamu ‘alaikum,” links van hem.

Ten vierde: Dat hij slechts één tasliem uitspreekt vóór zich uit, en een beetje naar rechts draait.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

أخي المسلم! هذا ما تيسر لي من تلخيص صفة صلاة النبي ﷺ، محاولاً بذلك أن أقرها إليك، حتى تكون واضحة لديك، ماثلة في ذهنك، وكأنما تراها بعينك.

فإذا أنت صليت نحو ما وصفتُ لك من صلاته ﷺ، فإني أرجو من الله تعالى أن يتقبلها منك؛ لأنك بذلك تكون قد حققت فعلاً قول النبي ﷺ (صلوا كما رأيتموني أصلي). ثم عليك بعد ذلك أن لا تنسَ الاهتمام باستحضار القلب، والخشوع فيها؛ فإنه هو الغاية الكبرى من وقوف العبد بين يدي الله تعالى فيها، وبقدر ما تحقق في نفسك من هذا الذي وصفتُ لك من الخشوع والاحتذاء بصلاته ﷺ، يكون لك من الثمرة المرجوة، التي أشار إليها ربنا تبارك وتعالى، بقوله: (إن الصلاة تنهى عن الفحشاء والمنكر).

وختاماً: أسأل الله تعالى أن يتقبل منا صلاتنا، وسائر أعمالنا، ويدخر لنا ثوابها إلى يوم نلقاه: (يوم لا ينفع مالٌ ولا بنونٌ * إلا من أتى الله بقلبٍ سليم) سورة الشعراء.

وصلّى الله وسلّم على نبينا محمد والحمد لله رب العالمين.